

На основу чл. 101–105. Закона о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 04/17), члана 5. став 1. тачка б, члана 20. став 2. тачка б. и члана 37. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 59/13 и 4/17), те члана 6. став 1. тачка б. и члана 19. став 1. тачка б. Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 63/17), Управни одбор Агенције за банкарство Републике Српске, на 44. сједници, одржаној дана 11.12.2017. године, д о н о с и

О Д Л У К У **О ПЛАНОВИМА ОПОРАВКА** **БАНКЕ И БАНКАРСКЕ ГРУПЕ**

Предмет одлуке

Члан 1.

- (1) Овом одлуком ближе се прописују: садржај плана опоравка банке, односно плана опоравка банкарске групе над којом Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) врши надзор на консолидованој основи, начин и рокови достављања плана опоравка и његових измјена, те минимални и квантитативни и квалитативни показатељи и процјена плана опоравка.
- (2) Банка је дужна да у складу с овом одлуком изради план опоравка, који садржи мјере и стратегије које ће банка предузети у случају значајног погоршања њеног финансијског стања у циљу поновног успостављања одрживог пословања и одговарајућег финансијског положаја банке, узимајући у обзир величину и организациону структуру банке, обим, врсту и сложеност послова које обавља, као и ризични профил банке.
- (3) Надзорни одбор банке на приједлог управе банке усваја план опоравка и његове измјене, који се достављају Агенцији на преиспитивање и процјену. Садржај планова опоравка представља пословну тајну сходно члану 101. став 3. Закона о банкама Републике Српске.
- (4) Банка је дужна да план опоравка ревидира најмање једном годишње или када наступе слjedeће околности:
  - 1) промјена правне и/или организационе структуре банке, промјена пословног модела и/или финансијског стања банке, које могу значајно утицати на коначно извршење плана опоравка или захтијевати његову измјену,
  - 2) промјена претпоставки коришћених приликом израде плана опоравка, које могу имати значајан утицај на коначно извршење плана опоравка,
  - 3) друге промјене које утичу на садржај плана опоравка и могућност његове примјене у цијелости или примјене једне или више мјера опоравка које су садржане у плану опоравка и
  - 4) на захтјев Агенције, када Агенција процијени да у плану постоје значајни недостаци или битне препреке у провођењу плана сходно члану 103. став 4. Закона о банкама Републике Српске или када Агенција то затражи на основу промјена наведених у т. 1. и 2. овог става.
- (5) Банка је дужна да планом опоравка или другим интерним актима уреди начин и динамику ажурирања плана опоравка, укључујући и начин и динамику вршења процјене да ли су наступиле околности које могу довести до настанка промјена из става 4. овог члана или су довеле до тога.

Појмови

Члан 2.

Појмови који се користе у овој одлуци имају следећа значења:

- 1) појединачни план опоравка јесте план опоравка који је банка израдила у складу са чланом 101. Закона о банкама Републике Српске,
- 2) план опоравка банкарске групе јесте план опоравка који је израдила надређена банка банкарске групе или план опоравка банкарске групе са надређеним холдингом односно надређеним матичним друштвом, који је израдила банка која је под контролом тог холдинга или друштва, а има сједиште у Републици Српској, у складу са чланом 105. Закона о банкама Републике Српске,
- 3) план опоравка јесте појединачни план опоравка или план опоравка банкарске групе,
- 4) мјера опоравка јесте скуп од једне или више управљачких активности или стратегија које треба да предузме банка, које се дефинишу планом опоравка и осмишљене су са циљем одржавања или поновног успостављања финансијске стабилности банке у ситуацији финансијских поремећаја у складу са чланом 102. Закона о банкама Републике Српске,
- 5) опција (могућности) за опоравак представља једну или више активности, споразума, мјера или стратегија банке или банкарске групе обухваћене планом опоравка, које су предвиђене за поновно успостављање одрживог пословања банке или банкарске групе у ситуацијама озбиљног финансијског поремећаја, а чији је главни циљ осигурати одрживост критичних функција (ако их банка пружа) и кључних пословних активности,
- 6) показатељи (индикатори) јесу квантитативни и квалитативни финансијски подаци о финансијском стању банке на основу којих се утврђује када се одговарајућа мјера из плана опоравка може предузети,
- 7) критичне функције јесу активности, услуге или послови у складу с дефиницијом из члана 2. став 1. тачка 34. Закона о банкама Републике Српске,
- 8) кључне пословне активности јесу пословне активности и услуге повезане с активностима чијим се обављањем остварује значајан дио прихода или добити за банку или банкарску групу којој та банка припада у складу са дефиницијом из члана 2. став 1. тачка 35. Закона о банкама Републике Српске,
- 9) критичне услуге јесу оне услуге које су основне активности или операције (трансакције с одређеном намјеном) које се обављају у једној или више пословних јединица банке или правних лица унутар групе (дијељене услуге), а потребне су за обављање једне или више критичних функција.

Садржај плана опоравка

Члан 3.

(1) План опоравка садржи следеће дијелове:

- 1) сажет приказ кључних елемената плана опоравка,
- 2) информације о подјели дужности и одговорности у вези са изградом, ажурирањем и спровођењем плана опоравка, односно информације о управљању планом опоравка,
- 3) показатеље угрожености финансијског положаја или различитих сегмената пословања банке на основу показатеља пословања банке,
- 4) стратешку анализу (информације о пословању банке односно банкарске групе са становишта кључних пословних активности и критичних функција, као и повезаност банке односно банкарске групе с лицима унутар групе или трећим лицима и дефинисање мјера опоравка и активности које би се предузимале у примјени сваке утврђене мјере опоравка),

- 5) информације о тестирању плана опоравка на стрес,
  - 6) план интерне и спољне комуникације и јавног објелодањивања за случај провођења плана опоравка и
  - 7) анализу припремних мјера које су предузете или их треба предузети у циљу лакшег спровођења плана опоравка или унапређења његове ефикасности.
- (2) Дијелови плана опоравка из става 1. овог члана чине засебне и посебно означене и описане цјелине у плану опоравка.
- (3) Подаци и информације садржани у плану опоравка банке који се односе на банкарску групу којој банка припада представљају цјеловите податке и информације о тој банкарској групи, над којом Агенција не врши контролу на консолидованој основи, ако није другачије прописано.

Приказ плана опоравка

Члан 4.

Приказ плана опоравка треба да садржи:

- 1) кратак преглед дијелова плана опоравка из члана 3. став 1. т. 2–7. ове одлуке, с посебним освртом на дио плана опоравка под тачком 4 („стратешка анализа“), чији преглед мора садржавати списак са кратким описом свих мјера за опоравак, оцјену ефеката примјене сваке мјере опоравка као и процјену могућности спровођења сваке од мјера опоравка, а тиме и оцјену укупне способности банке да примјена утврђених мјера опоравка утиче на поновно успостављање одрживог пословања и финансијског положаја банке у сценаријима финансијских поремећаја,
- 2) преглед организационих промјена и/или промјена у процедурама и сличних промјена са планираним роковима за њихово спровођење, које су неопходне за проводљивост плана опоравка и
- 3) кратак преглед битних промјена које су наступиле у банци или банкарској групи или у плану опоравка од посљедњег достављања плана опоравка Агенцији.

Управљање планом опоравка

Члан 5.

Управљање планом опоравка подразумијева информације које ће укључивати детаљан опис поступка израде плана опоравка, детаљан опис поступка ажурирања, односно ревидирања плана опоравка, а садржава сљедеће описе:

- 1) дужности и одговорности лица која су задужена за израду, ажурирање и спровођење појединих дијелова плана опоравка и плана у цјелини, уз обавезно укључивање свих организационих јединица чији су послови значајни за израду плана опоравка,
- 2) опис поступака у ситуацијама када је план опоравка потребно измијенити због битних промјена које утичу на банку или банкарску групу и њихово окружење,
- 3) начина на који је план опоравка укључен у систем управљања у банци или у банкарској групи и у систем управљања ризицима, посебно с обзиром на ризични профил и повезаност плана опоравка с тестирањем отпорности на стрес за потребе поступка интерне процјене адекватности капитала (ICAAP),
- 4) ако је банка дио банкарске групе, потребно је описати мјере и споразуме који ће се успоставити унутар банкарске групе са циљем обезбјеђења координације и усклађености мјера опоравка и активности на нивоу банкарске групе и појединачних чланова групе, а ради одржавања или поновног успостављања одговарајућег финансијског положаја банкарске групе и њених чланова,

- 5) поступка одобравања плана опоравка и информацију о томе којим је политикама и процедурама и другим актима банке тај поступак регулисан, као и потврду да је план опоравка био предмет оцјене интерне ревизије и одбора за ризике банке и да је исти оцијењен и одобрен од стране надзорног одбора банке,
- 6) услова и процедура који су неопходни да се осигура правремена примјена мјера опоравка, укључујући:
  1. детаљан опис показатеља у складу са чл. 6. и 7. ове одлуке, опис поступака доношења одлуке о провођењу одређених мјера опоравка које се примјењују када су поједини показатељи испуњени, тј. када су достигли планом опоравка утврђене вриједности, чиме су створени услови за разматрање и одређивање коју мјеру опоравка треба примијенити као одговор на ситуацију финансијског поремећаја,
  2. опис дужности и одговорности лица укључених у тај процес, обухватајући поступке које је потребно примијенити, те вријеме и начин обавјештавања Агенције да су показатељи достигли утврђене вриједности. Ако је у те процесе укључен одбор за ризике, треба описати дужности и одговорности чланова тог одбора,
  3. процедуре које прате постављени временски оквир за одлучивање о предузимању одређених мјера опоравка, као и то када и како ће релевантне надлежне институције бити информисане о чињеници да су показатељи достигли утврђене граничне вриједности,
  4. детаљан опис резултата поступка интерне процјене адекватности капитала и провођења тестирања отпорности на стрес који се користе за потребе тог поступка, а који одражавају могуће осјетљиве тачке, слабости и пријетње за капиталну позицију, стање ликвидности, профитабилност и квалитет активе, укључујући и ризични профил банке,
- 7) конзистентности плана опоравка са системом управљања ризицима у банци или банкарској групи, укључујући опис свих релевантних показатеља и граничних вриједности које банка користи као дио редовног интерног процеса управљања ризицима банке или банкарске групе у свом редовном пословању (показатељи раног упозорења), који су корисни као извор информација за органе управљања о томе да постоји могућност да се досегне горња гранична вриједност показатеља из плана опоравка и
- 8) система управљања и интерног информисања и извјештавања у вези са предузимањем активности и мјера опоравка, укључујући опис начина којим ће се осигурати да информације које су неопходне за провођење мјера опоравка буду на поуздан и благовремен начин на располагању лицима и органима управљања унутар банке и/или банкарске групе, који учествују у доношењу одлуке о предузимању активности из плана опоравка, затим опис поступака и рокова предвиђених за доношење такве одлуке, као и начина и рока обавјештавања Агенције о разматрању односно предузимању мјера опоравка у условима поремећаја и погоршања финансијског стања банке.

Показатељи пословања у плану опоравка

Члан 6.

- (1) Планом опоравка банка обавезно утврђује квантитативне и квалитативне показатеље на основу којих се идентификује слабост, недостатак и евентуална угроженост финансијског положаја банке или њезиних различитих сегмената пословања, који указују да се могу предузети одређене опције за опоравак кад исти достигну одређену граничну вриједност, а у циљу очувања или поновног успостављања одрживог пословања и одговарајућег финансијског положаја банке.

- (2) Гранична вриједност прописаних показатеља мора бити виша од минимално прописане вриједности, а довољно висока да може обезбиједити разматрање мјера из плана опоравка прије повреде прописа којима се уређују ови показатељи, тј. морају бити утврђени тако да банци омогуће благовремено предузимање мјера опоравка, при чему банка треба размотрити коришћење прогресивних нивоа („приступ семафора“) с циљем информисања органа управљања о томе да су прогресивни нивои показатеља достигли одређену граничну вриједност.
- (3) Приликом утврђивања показатеља пословања мора се узети у обзир да њихова природа и број одговарају величини банке, сложености послова, ризичном профилу банке и систему показатеља које банка већ користи у процесу редовног управљања ризицима.
- (4) Разматрање о показатељима мора бити укључено у систем управљања и у процес доношења одлука на начин који члановима органа управљања и вишем руководству банке обезбјеђује благовремене и потпуне информације о могућности примјене одговарајуће опције за опоравак. Процес доношења одлука мора бити документован, о чему Агенција мора бити благовремено и потпуно информисана.
- (5) План опоравка мора бити прилагођен пословном моделу и стратегији банке, како би био адекватан за ризични профил банке и усклађен са системом управљања, постојећим показатељима плана за очување капитала или ликвидност и показатељима плана за одржавање континуитета пословања у будућности.
- (6) Банка у план опоравка мора укључити минимум обавезних категорија показатеља, како сlijеди:
  - 1) показатеље капитала: стопу регулаторног капитала, стопу редовног основног капитала и стопу финансијске полуге,
  - 2) показатеље ликвидности банке: рочне усклађености финансијске имовине и обавеза и коефицијент покрића ликвидном имовином (LCR),
  - 3) показатеље профитабилности: профитабилност имовине – ROA, профитабилност капитала – ROE, и значајне губитке по основу оперативног ризика,
  - 4) показатеље квалитета билансне и ванбилансне активе: учешће неквалитетних кредита у укупним кредитима банке, стопу раста неквалитетних кредита и покривеност неквалитетних кредита исправкама вриједности.
- (7) Поред показатеља из става 6. овог члана банка је дужна да утврди макроекономске показатеље (нпр. промјену бруто домаћег производа, промјене цијене дужничких хартија од вриједности државе) и тржишне показатеље (нпр. промјене кредитног рејтинга, промјене курса, промјене цијене акција), осим у случају да у плану опоравка банка детаљно и на задовољавајући начин образложи зашто ти показатељи нису прикладни, тј. примјењиви за банку са становишта ризичног профила, величине и сложености послова које обавља, организационе односно правне структуре банке.
- (8) Банка би требало да размотри укључивање и других додатних показатеља за сваку категорију, посебно за категорије капитала и ликвидности, које су садржане у стратегијама, политикама, поступцима интерне процјене адекватности капитала (ICAAP) и интерне процјене адекватности ликвидности банке (ILAAP), као и постојећи систем управљања ризицима.
- (9) Граничне вриједности показатеља капитала треба да буду утврђене у складу са ризичним профилем банке и временом потребним за активирање опције опоравка, узимајући у обзир могућност опоравка уз ту опцију и колико се брзо капитална позиција може промијенити зависно од индивидуалних карактеристика банке.
- (10) Граничне вриједности показатеља капитала треба да буду утврђене тако да банка буде сигурна да неће доћи у ситуацију кршења капиталних захтјева, укључујући минимум захтјева сходно члану 37. став 4. и 5. Закона о банкама Републике Српске, али без

узимања у обзир захтјева за заштитне слојеве капитала који су прописани у члану 37. став 6. истог закона односно чл. 39. и 40. Одлуке о израчунавању капитала банака.

- (11) Показатељи ликвидности из става 6. тачка 2. овог члана морају одражавати краткорочну и дугорочну ликвидност, потребе за финансирањем банке, указати на зависност банке од тржишта новца и депозита становништва и раздвојити ликвидност у различитим валутама ако је то од значаја за банку. Показатељи ликвидности треба да покрију и друге потенцијалне потребе за ликвидношћу и изворима финансирања, а посебно изворима финансирања од стране чланица банкарске групе, и потребе које произилазе из ванбилансних ставки, те исти треба да буду укључени у поступак интерне процјене адекватности ликвидности банке (ILAAP).
- (12) Граничне вриједности показатеља ликвидности треба да буду утврђене у складу са ризичним профилем банке, узимајући у обзир колико брзо се ликвидносна ситуација може промијенити зависно од специфичности банке, као и вријеме потребно за провођење опција опоравка и могућност опоравка уз примјену тих опција. Граничне вриједности показатеља ликвидности треба да буду утврђени тако да банка буде сигурна да неће доћи у ситуацију кршења ликвидносних захтјева.
- (13) Показатељи квалитета aktive из става 6. тачка 4. овог члана требало би да мјере и омогућавају мониторинг кретања квалитета aktive банке, укључујући и квалитет ванбилансних изложености.
- (14) Банка је у плану опоравка дужна да образложи избор показатеља у оквиру сваке категорије, као и њихове граничне вриједности, те да преиспита оправданост коришћења одабраних показатеља и њихових утврђених граничних вриједности у поступку редовног ажурирања плана опоравка у складу са чланом 101. став 4. Закона о банкама Републике Српске.
- (15) Банка је дужна да свој преглед показатеља за сваку категорију достави Агенцији као саставни дио плана опоравка (Прилог 1).

Праћење показатеља у плану опоравка

Члан 7.

- (1) Банка је дужна успоставити одговарајући систем управљања информацијама, који треба да омогући редовно праћење показатеља из плана опоравка с циљем правовременог предузимања одговарајућих мјера опоравка, те да интерним актима дефинише динамику, начин праћења и извјештавања о њима.
- (2) Ако банка редовним праћењем одабраних показатеља установи да су они достигли граничну вриједност утврђену за предузимање мјера из плана опоравка, управа банке дужна је да у року од највише пет радних дана донесе одлуку о предузимању или о суздржавању од предузимања мјера опоравка из плана опоравка и о томе обавијести Агенцију без одлагања. Ако је банка донијела одлуку о суздржавању од предузимања мјера из плана опоравка, дужна је такву одлуку детаљно образложити.
- (3) Органи управљања могу донијети одлуку о предузимању мјера из плана опоравка иако утврђени показатељи нису достигли граничне вриједности предвиђене за предузимање мјера, те је о таквој одлуци управа банке дужна обавијестити Агенцију без одлагања.

Стратешка анализа

Члан 8.

- (1) Банка је дужна у стратешкој анализи утврдити критичне функције, кључне пословне активности и повезаност банке односно банкарске групе са лицима унутар групе или трећим лицима, описати кључне кораке за одржавање тих пословних активности и критичних функција и на основу тога утврдити различите опције (могућности) за

опоравак, утврдити активности и мјере које би се примијениле у оквиру сваке од опција у случају знатног погоршања финансијског стања банке, посебно када је банка поткапитализована, ради поновног успостављања одрживог пословања и одговарајућег финансијског положаја банке.

- (2) Критичне функције и кључне пословне активности морају бити детаљно утврђене, као, нпр., депозитно пословање са становништвом, депозитно пословање с правним лицима, кредитно пословање са становништвом, кредитно пословање са правним лицима, платни промет, електронско банкарство, пословање са хартијама од вриједности и слично.
- (3) Приликом утврђивања да ли је нека од функција критична, банка је дужна минимално анализирати следеће:
  - 1) утицај прекида пружања одређене услуге на треће стране и финансијски систем у цјелини,
  - 2) тржиште предметне услуге најмање с аспекта концентрације на том тржишту и
  - 3) могућност да пружање те услуге у разумном року преузме други пружалац услуге у обиму, са квалитетом и уз прихватљив трошак за комитента банке, а да није у супротности са Законом о банкама Републике Српске.
- (4) Стратешка анализа мора укључивати следеће:
  - 1) информације о пословању банке и чланицама групе, односно банкарске групе као цјелине,
  - 2) опције (могућности) и мјере опоравка које би се примијениле у оквиру сваке од утврђених опција.

Информације о пословању банке и банкарске групе

Члан 9.

- (1) Информације о пословању банке односно банкарске групе садрже следеће:
  - 1) опис организационе структуре банке односно банкарске групе с организационом шемом банке односно банкарске групе,
  - 2) опис пословних активности банке минимално садржи:
    1. сажет опис пословне стратегије и стратегије управљања ризицима банке,
    2. опис пословног модела и планираних пословних активности банке,
    3. опис критичних функција банке са навођењем разлога за утврђивање појединих активности, услуга или производа и других послова као критичних функција или објашњења зашто је банка утврдила да нема критичних функција,
    4. опис кључних пословних активности,
    5. опис поступака и метода које је банка примијенила при анализи и утврђивању критичних функција и кључних пословних активности,
    6. информације о распоређивању критичних функција и кључних пословних активности унутар банке,
    7. опис активности и система у банци који су неопходни за континуирано обављање оперативних послова банке,
  - 3) опис економске, правне, организационе, финансијске и оперативне повезаности банке и осталих правних лица унутар банкарске групе, ако је банка члан такве групе, који се односи минимално на:
    1. значајне изложености и токове капитала и других облика финансирања унутар банкарске групе, постојеће дате гаранције унутар групе, као и

- гаранције чије је уговарање према потреби предвиђено планом опоравка банкарске групе,
2. правно обавезујуће уговоре и друге споразуме који су закључени унутар банкарске групе,
  3. начин на који су чланови групе оперативно повезани тако да функције које су значајне за групу као цјелину или за банку или остале чланове групе могу бити централизоване код банке или код једног од других чланова групе,
  4. споразуме о финансијској подршци унутар групе, уз навођење њихових релевантних појединости (назив чланица групе као потписника споразума, намјена и услови под којима се пружа финансијска подршка и друго).
- 4) опис повезаности са трећим лицима (спољна повезаност) укључује сљедеће информације:
1. о значајним изложеностима и обавезама банке према једном лицу или групи повезаних лица (уговорним странама),
  2. о значајним производима и услугама које банка (или чланица групе, ако је обухваћена планом опоравка) пружају другим учесницима на финансијском тржишту (нпр. давање међубанкарских зајмова, аранжман о синдицираном кредиту, кастоди услуге, агенцијске услуге и слично),
  3. о инфраструктури финансијског тржишта које банка користи директно или индиректно (нпр. системе платног промета и сличне системе) и
  4. о значајним услугама које банци пружају трећа лица.
- (2) Банка је дужна доставити Агенцији преглед својих критичних функција и кључних пословних активности као саставни дио плана опоравка (Прилог 2. и 3).

Опције (могућности) опоравка

Члан 10.

- (1) План опоравка мора садржавати широк избор опција за опоравак које ће банка примијенити као одговор на ситуације значајног погоршања финансијског стања банке, а треба да буду такве да се може очекивати да ће њихова примјена омогућити банци поновно успостављање одрживог пословања и одговарајућег финансијског стања.
- (2) Опције опоравка морају бити утврђене и описане на начин који омогућава процјену ефеката и проводљивости сваке опције опоравка.
- (3) Опције опоравка треба да укључују редовне мјере, које су уобичајене у пословању банке или чланице банкарске групе обухваћене планом опоравка, и ванредне мјере. Одређена мјера из опција опоравка може предвидјети промјене у пословању банке или чланице банкарске групе и у том случају таква чињеница не може бити разлог за њено искључење из опција за опоравак.
- (4) План опоравка такође укључује мјере опоравка које ће банка предузимати у случају да је Агенција предузела према банци једну или више мјера ране интервенције у складу са чланом 202. Закона о банкама Републике Српске, када банка не може претпостављати коришћење ванредне јавне финансијске подршке из буџетских и других јавних средстава као опцију опоравка.

Садржај опција опоравка

Члан 11.

- (1) Банка је дужна у опцијама за опоравак као дијелу плана опоравка навести списак свих опција са њиховим детаљним описом и анализом сваке опције, те одредити на којем је нивоу граничне вриједности одабараног показатеља планирано разматрање предузимања сваке опције.

- (2) Опције опоравка морају садржавати преглед и опис планираних активности, мјера, стратегија или споразума, који се односи на:
- 1) активности и мјере везане за капитал чије је предузимање потребно ради очувања или поновног успостављања одрживог пословања и финансијског стања банке, чији је циљ осигурати одрживост критичних функција и кључних пословних активности, укључујући мјере опоравка и активности ради одржавања или поновног успостављања потребног нивоа регулаторног капитала банке путем докапитализације или интерних мјера повећања регулаторног капитала, укључујући конверзију одговарајућих ставки капитала у акције, како би се побољшала ситуација са капиталом банке,
  - 2) активности, споразуме и мјере из подручја ликвидности, којима се обезбјеђује приступ изворима финансирања у случају настанка непредвиђених догађаја (кризне ситуације), како би се обезбиједио континуитет у обављању пословних активности и измирење обавеза по доспијећу, при чему наведене мјере морају укључивати потенцијалне изворе ликвидности, процјену расположивих инструмената обезбјеђења и процјену могућности прерасподјеле ликвидних средстава унутар групе и /или између појединих пословних активности,
  - 3) приказ начина на који би банка могла одвојити критичне функције и кључне пословне активности од осталих послова, у мјери у којој је то неопходно,
  - 4) активности и мјере усмјерене на смањење ризика или задужености или на измјену пословних активности и услуга банке и, сходно томе, анализу могуће продаје имовине банке и учешћа у правним лицима, односно продаје или уступања пословних активности банке,
  - 5) мјере које подразумијевају промјене чланова органа управљања и других руководних лица у банци, промјене у подјели дужности и одговорности запослених у банци, те затварање једног или више организационих дијелова банке,
  - 6) активности и мјере које имају за циљ добровољно реструктурирање обавеза банке, а да исте не буду узрок настанка статуса неизмирења обавеза или раскида уговора или погоршања рејтинга банке или слично,
  - 7) друге мјере и активности чији је циљ очување или поновно успостављање одрживог редовног пословања и стабилности финансијског стања банке.
- (3) Банка приликом израде плана опоравка може искључити поједине активности и мјере наведене у т. 1–7. става 2. овог члана, али је дужна детаљно образложити њихово изостављање.

Процјена ефекта и проводљивост сваке опције опоравка

Члан 12.

- (1) Свака опција опоравка мора садржавати процјену ефекта сваке појединачне активности и мјере, што укључује следеће:
- 1) процјену финансијских и оперативних ефеката са навођењем очекиваног ефекта на капитал, ликвидност, изворе финансирања, профитабилност и пословне активности банке,
  - 2) процјену спољних ефеката и системских посљедица примјене одређене опције опоравка, наводећи очекивани утицај на критичне функције банке, акционаре банке, комитенте и друге уговорне стране, као и на остатак банкарске групе, ако је банка њен дио,
  - 3) претпоставке за вредновање и све друге претпоставке које су потребне за процјене наведене у тачкама 1. и 2. овог става, укључујући и претпоставку утрживости имовине и понашања других учесника на финансијском тржишту,

- 4) анализу примјене опције опоравка на запослене, укључујући анализу трошкова који могу настати примјеном појединих активности и мјера у оквиру сваке опције.
- (2) Оцјена ефекта за т. 1–3. става 1. овог члана укључиваће детаљан опис поступака за утврђивање тржишне вриједности критичних функција и утрживости кључних пословних активности, операција, као и имовине банке.
- (3) Опције за опоравак морају садржавати процјену могућности провођења сваке појединачне опције опоравка, што укључује сљедеће:
  - 1) процјену ризика у вези са могућношћу примјене опције опоравка засновану на досадашњем искуству банке или другог учесника на тржишту у провођењу исте или других сличних мјера,
  - 2) детаљну анализу и опис могућих значајних препрека за ефективно и благовремено провођење плана опоравка, те опис начина на који се те препреке могу отклонити,
  - 3) анализу могућих препрека за ефективно и благовремено провођење плана опоравка ако су те активности планиране опцијом опоравка или друге значајне препреке које могу негативно утицати на благовремено провођење опција опоравка, какви су нарочито правни, финансијски, оперативни и репутациони ризици. Након анализе и описа могућих значајних препрека банка мора дати опис начина на који се наведене препреке могу отклонити,
  - 4) опис поступака за обезбјеђење континуитета пословања у случају примјене сваке појединачне опције опоравка, што укључује анализу:
    1. постојећих оперативних активности банке (нпр. информационих система, односа са добављачима, активности управљања људским ресурсима и сл.),
    2. приступа банке тржишној инфраструктури (нпр. приступа систему клиринга, систему платног промета и сл.), те опис мјера и споразума које је потребно спровести да би се обезбиједило одржавање несметаног приступа потребној инфраструктури финансијског тржишта и системима,
    3. свих споразума, мјера и активности који су потребни за одржавање сталног функционисања оперативних процеса банке у континуитету, укључујући инфраструктуру и информатичку подршку банке или чланице банкарске групе обухваћених планом опоравка.
  - 5) процјену рокова за спровођење сваке опције опоравка и времена потребног да та опција произведе ефекат,
  - 6) процјену ефективности опција опоравка и адекватности показатеља у одабраним сценаријима озбиљног финансијског поремећаја, при чему се мора утврдити која је од опција опоравка адекватна за одређени сценарио, могући ефекат појединих опција опоравка, односно посљедице поједине опције опоравка, њихову проводљивост, те могуће значајне препреке и рок за спровођење опција опоравка.
- (4) Банка је дужна доставити Агенцији преглед опција опоравка као саставни дио плана опоравка (Прилог 4).

Тестирање плана опоравка

Члан 13.

- (1) Банка је дужна да у плану опоравка изради низ стресних сценарија озбиљног финансијског поремећаја у различитим хипотетичким ситуацијама на основу којих ће тестирати могућност и ефекте провођења плана опоравка.
- (2) Врста, обим и сложеност послова које банка обавља одређују врсту и број сценарија, при чему је системски значајна банка дужна да користи најмање три сценарија

озбиљног финансијског поремећаја, тј. најмање један сценарио за сваки од ниже наведених типова догађаја, и то:

- 1) системски догађај за који постоји ризик да ће имати озбиљне негативне посљедице на финансијски систем и/или сектор привреде, укључујући престанак рада друге уговорне стране који би утицао на финансијску стабилност земље, смањење расположиве ликвидности, повећан ризик државе и одлив капитала из земље у којој се налази значајан дио изложености банке, неповољна кретања цијене некретнина и других облика имовине на тржишту и макроекономску кризу,
  - 2) догађај који се односи на банку, а могао би имати озбиљне негативне посљедице за банку или банкарску групу, укључујући престанак рада друге уговорне стране значајне за банку, значајан одлив ликвидних средстава банке, значајне губитке по основу пласмана банке и/или по основу оперативног ризика, нарушену репутацију банке или банкарске групе и неповољна кретања цијена некретнина и других облика имовине на једном тржишту или више тржишта којима је банка у великој мјери изложена и
  - 3) комбинацију догађаја из тачке 1. и 2. овог става, који се збивају истовремено и утичу један на други.
- (3) Банка која није системски значајна може користити један сценарио који обухвата неколико догађаја из става 2. т. 1. и 2. овог члана, специфичних за ту банку или банкарску групу.
- (4) Распон сценарија за тестирање за банке треба укључивати и споро развијајуће и брзо развијајуће догађаје.
- (5) Банка може изоставити неки од догађаја из тачке 1. и тачке 2. став 2. овог члана, ако након проведене анализе утврди да неки од тих догађаја на банку није примјењив, при чему је дужна да то изостављање детаљно образложи у плану опоравка.
- (6) Банка је дужна да најмање једном годишње проводи тестирање отпорности на стрес и да заједно са планом опоравка достави Агенцији преглед сценарија за тестирање опција за опоравак, као његов саставни дио (Прилог 5).

Захтјеви за стресне сценарије

Члан 14.

- (1) Сваки појединачни сценарио за тестирање плана опоравка мора испуњавати сљедеће захтјеве:
- 1) да се заснива на догађајима који су назначајнији за банку или банкарску групу, нарочито узимајући у обзир модел пословања и модел финансирања банке, пословну активност, величину, структуру и повезаност банке с осталим учесницима у финансијском систему, те посебно идентификоване недостатке и слабости у пословању банке или банкарске групе,
  - 2) да догађаји предвиђени у сценарију морају бити такви да могу проузроковати престанак рада банке ако се благовремено не примијене мјере из плана опоравка (опције опоравка) и
  - 3) да се сценарио заснива на ванредним, изузетним догађајима, чији је настанак могућ.
- (2) Банка је дужна да у сваком стресном сценарију, у мјери у којој је то примјењиво, укључи процјену ефеката догађаја предвиђених тим сценаријом на сваки од сљедећих аспеката пословања банке или банкарске групе: расположиви капитал, расположиву ликвидност, ризични профил, профитабилност, несметано обављање активности везано за учешће у системима платног промета и системима за поравнање хартија од вриједности и репутацију банке.

- (3) Приликом израде стресних сценарија који би довели до ситуације да пословни модел банке није одржив без успјешне примјене мјера из плана опоравка, банка је дужна да размотри могућност развоја и примјене сценарија на основу обрнутог тестирања отпорности на стрес, који подразумијева почетну претпоставку да је финансијско стање банке такво да се ускоро може очекивати наступање статуса неизмирења обавеза банке, након чега се утврђују узроци који доводе до тог стања.

План комуникације и обавјештавања

Члан 15.

- (1) План комуникације и обавјештавања, као саставни дио плана опоравка, мора садржавати детаљан план интерне и спољне комуникације за случај спровођења плана опоравка, којим ће се дефинисати најмање следеће:
- 1) интерна комуникација, тј. план обавјештавања унутар банке о спровођењу плана опоравка, који нарочито обухвата обавјештавање чланова управе банке, надзорног одбора банке, руководиоца организационих дијелова банке, представника запослених (синдикат или слично) и других, као и план комуникације с њима,
  - 2) спољну комуникацију, тј. план обавјештавања трећих лица о спровођењу плана опоравка, и то акционара и других улагача, надлежних институција, других уговорних страна, депонената, инвеститора и јавности уопште и
  - 3) приједлоге за ефикасну превенцију, тј. за ублажавање свих посљедица могућих негативних реакција тржишта.
- (2) План опоравка садржи и анализу начина на који би план комуникације из става 1. овог члана био примијењен у случају спровођења једне или више активности и мјера из плана опоравка, при чему се морају предвидјети и посебне комуникацијске потребе и околности везане за примјену појединих опција опоравка.

Припремне мјере

Члан 16.

- (1) План опоравка садржи анализу припремних мјера које је банка или банкарска група обухваћена планом опоравка предузела или које треба да предузме ради лакшег спровођења плана опоравка или унапређења његове ефикасности и дјелотворности.
- (2) Припремне мјере из става 1. овог члана укључиваће све активности које су неопходне за превазилажење и уклањање препрека утврђених у плану опоравка, те за ефикасну примјену опција опоравка.
- (3) Планом опоравка дефинише се и рок за спровођење припремних мјера.

Израда, доношење и ревизија плана опоравка

Члан 17.

- (1) Функција управљања ризицима:
- 1) координисати израду плана опоравка,
  - 2) пратити показатеље и извјештавати управу банке о вриједностима показатеља утврђених планом опоравка,
  - 3) изградити сценарије за тестирање и проводити тестирање отпорности планова опоравка на стрес и
  - 4) извјештавати управу банке о процесу израде, потреби ажурирања и спровођења плана опоравка, те о резултатима тестирања отпорности плана опоравка на стрес.
- (2) Банка је дужна осигурати да лица задужена за израду плана опоравка нису истовремено задужена за провођење поступка тестирања отпорности плана опоравка на стрес.

- (3) Интерна ревизија банке дужна је спровести оцјењивање плана опоравка, те поступке израде, доношења и праћења извршења и ефекте примјене плана опоравка, о чему ће информисати управу и надзорни одбор банке.

План опоравка банкарске групе

Члан 18.

- (1) Надређена банка банкарске групе над којом Агенција врши контролу на консолидованој основи у складу са чланом 181. став 3. и чланом 215. Закона о банкама Републике Српске, дужна је да сачини и Агенцији достави на одобрење план опоравка банкарске групе, којим се утврђују мјере опоравка ради постизања стабилности и поновног успостављања одговарајућег финансијског стања на нивоу банкарске групе као цјелине и сваког појединачног члана те групе, узимајући у обзир финансијски положај осталих чланова исте групе.
- (2) План опоравка банкарске групе садржи мјере и активности чије се спровођење захтијева на нивоу банкарске групе као цјелине, посебно матичног друштва и сваког члана те групе појединачно, као и начин којим се обезбјеђују координација и досљедност спровођења мјера и активности утврђених планом опоравка. Одредбе ове одлуке примјењују се и на садржај плана опоравка банкарске групе.
- (3) План опоравка банкарске групе са надређеним матичним друштвом Агенцији доставља банка у складу са чланом 105. став 3. Закона о банкама Републике Српске.

Рокови и начин достављања плана опоравка

Члан 19.

- (1) Сходно члану 101. став 4. т. 1–3. Закона о банкама Републике Српске, план опоравка који се редовно годишње ажурира, као и план опоравка који је ажуриран услед сваке битне промјене правне или организационе структуре банке, промјене у пословању банке или промјене њезиног финансијског положаја, као и у случају других промјена које утичу на садржај плана опоравка и могућност његове примјене, банка је дужна доставити Агенцији без одгађања, одмах након што га усвоји надзорни одбор банке.
- (2) План опоравка који је ажуриран на захтјев Агенције сходно члану 101. став 4. тачка 4. Закона о банкама Републике Српске банка је дужна доставити Агенцији у року који је одређен захтјевом Агенције.
- (3) План опоравка банка је дужна доставити Агенцији у електронској форми и материјалном облику најкасније до 30. септембра текуће године, прилажући одлуку надзорног одбора о усвајању односно ажурирању истог.

Процјена плана опоравка

Члан 20.

- (1) Агенција је дужна да у року од шест мјесеци од дана достављања плана опоравка процјени да ли план опоравка банке испуњава захтјеве прописане чланом 102. Закона о банкама Републике Српске и овом одлуком, онако како је регулисано чланом 103. Закона о банкама Републике Српске.
- (2) Ако достављени план опоравка садржи значајне недостатке или препреке за спровођење плана, Агенција обавјештава банку о својој процјени и налаже банци да достави ревидирани план опоравка, који показује како ће се ти недостаци и препреке ријешити у разумном року.
- (3) Ако банка не достави ревидирани план или ако Агенција утврди да ревидираним планом опоравка на одговарајући начин нису отклоњени недостаци и препреке утврђени првобитном процјеном, Агенција може према банци предузети одговарајуће

супервизорске мјере и, ако је потребно, захтијевати од банке извршење мјера у складу са чланом 103. став 5. т. 1–6. Закона о банкама Републике Српске.

- (4) Агенција приликом оцјене плана опоравка банкарске групе оцјењује сљедеће:
- 1) у којој мјери тај план доприноси постизању стабилности на нивоу банкарске групе као цјелине и сваког њеног члана појединачно, при чему посебну пажњу посвећује сљедећем:
    1. могућности да се примјеном опција за опоравак на нивоу групе поново успостави одговарајући финансијски положај члана групе без угрожавања финансијског положаја групе као цјелине,
    2. да ли би примјеном поједине опције за опоравак било омогућено редовно пословање групе и њених чланова,
    3. у којој су мјери у плану опоравка банкарске групе узете у обзир различите управљачке структуре појединих чланова те групе и могуће правне препреке за његову примјену,
    4. у којој мјери план опоравка банкарске групе садржи рјешења за отклањање препрека утврђених на основу тестирања отпорности овог плана на стрес, а ако се те препреке не могу отклонити, да ли су предвиђене алтернативне опције за опоравак којима се постиже циљ и
    5. у којој се мјери планом опоравка банкарске групе отклањају стварне или правне препреке за пренос капитала или измиривања обавеза, да ли су предвиђене алтернативне мјере којима се постиже циљ.
- (5) Приликом оцјене плана опоравка банкарске групе, Агенција ће узети у обзир врсту и обим послова које чланови групе обављају, као и њихову повезаност са другим друштвима односно групама, те значај групе за банкарски систем као цјелину, као и утицај на друге судионике на финансијском тржишту.

Завршне одредбе

Члан 21.

- (1) Први план опоравка у складу с овом одлуком банка је дужна доставити Агенцији најкасније шест мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке, а с полазним финансијским подацима на дан 31.12.2017. године.
- (2) Прилози из ове одлуке чине њен саставни дио, и то: преглед показатеља плана опоравка, преглед критичних функција банке, преглед кључних пословних активности банке, преглед опција опоравка банке и преглед коришћених сценарија.
- (3) Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске.

Број: УО-329/17

Датум: 11.12.2017. год.

ПРЕДСЈЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА
Мира Бјелац

Показатељи у плану опоравка

Назив показатеља *	Гранична вриједност показатеља **	Ниво покретања опција плана опоравка **
1. Показатељи капитала		
1.1. Стопа регулаторног капитала		
1.2. Стопа редовног основног капитала		
1.3. Стопа финансијске полуге		
2. Показатељи ликвидности		
2.1. Рочна усклађеност финансијске aktive и пасиве до 30 дана		
2.2. Рочна усклађеност финансијске aktive и пасиве до 90 дана		
2.3. Рочна усклађеност финансијске aktive и пасиве до 180 дана		
2.4. Коефицијент покрића ликвидности (LCR)		
2.5. Коефицијент нето стабилног финансирања (NSFR)		
3. Показатељи профитабилности		
3.1. Профитабилност имовине (ROA)		
3.2. Профитабилност капитала (ROE)		
3.3. Значајни губици по основу оперативног ризика		
4. Показатељи квалитета aktive		
4.1. Учешће неквалитетних кредита у укупним кредитима		
4.2. Стопа раста неквалитетних кредита		
4.3. Покривеност неквалитетних кредита исправкама вриједности		
5. Макроекономски показатељи ***		
5.1. сходно члану 6. став 7. Одлуке		
6. Тржишни показатељи ***		
6.1. сходно члану 6. став 7. Одлуке		

* Банка додаје редове за додатне показатеље плана опоравка које је утврдила планом опоравка, а нису наведени у овој табели.

** Ако је банка одредила више граничних вриједности показатеља за активирање различитих опција, дужна је да наведе сваки од тих нивоа за активирање различитих опција и да истакне ниво на којем се покреће прва опција.

*** Ако банка у плану опоравка детаљно образложи да макроекономски и/или тржишни показатељи нису релевантни за банку, односно нису примјењиви, у колони „ниво покретања опција плана опоравка“ уписује напомену „није примјењиво“ (члан 6. став 7. Одлуке о плановима опоравка банке и банкарске групе).

Преглед критичних функција банке

Критична функција банке	Има ли прекид пружања ове функције утицај на треће стране и финансијски систем у цјелини?	Утицај банке или банкарске групе на тржиште (концентрације на тржишту)	Постоји ли могућност несметаног преузимања адекватног обављања функције од стране другог лица?	Да ли је функција критична? *	Критичне услуге за пружање критичних функција

* Навести разлоге за идентификовање функције као критичне.

Преглед кључних пословних активности банке

Кључне пословне активности	Образложење зашто се пословна активност сматра кључном

Преглед опција за опоравак банке

[illegible]

Прилог 5.

Преглед сценарија за тестирање опција за опоравак банке

Назив сценарија	Врста сценарија			Брзо/споро развијајући догађаји	Шокони и њихови параметри	Примјена обрнутог тестирања на стрес	Вриједност показатеља након примјењеног шока	Опције примјењиве у сценарију	Вриједност показатеља након примјењене опције
	Заснован на системским догађајима	Заснован на догађајима специфичним за банку	Заснован на комбинацији системских и специфичних догађаја						